

Gas besparen om de winter goed door te komen: Commissie stelt gasvraagreductieplan voor om EU voor te bereiden op verminderde toelevering

Brussel, 20 juli 2022

De Europese Unie loopt het risico dat de gastoelevering uit Rusland verder vermindert omdat het Kremlin de gasuitvoer als wapen gebruikt en er al in bijna de helft van de lidstaten minder gas geleverd wordt. Door nu maatregelen te treffen, kan Europa het risico en de kosten van verdere of volledige verstoring van de levering verminderen en de Europese energieweerbaarheid versterken.

Daarom stelt de Commissie vandaag een **nieuw wetgevingsinstrument en een Europees gasvraagreductieplan voor, om het gasverbruik in Europa tegen volgend voorjaar met 15 % te verminderen**. Alle consumenten, overheidsdiensten, huishoudens, eigenaars van openbare gebouwen, energieleveranciers en bedrijfssectoren kunnen en moeten maatregelen treffen om gas te besparen. De Commissie **versnelt ook de werkzaamheden in verband met diversificatie van de voorziening, onder meer door gezamenlijke aankoop** van gas, om ervoor te zorgen dat de EU meer mogelijkheden heeft om aan alternatieve gasleveringen te komen.

De Commissie komt met een voorstel voor een **nieuwe verordening van de Raad betreffende gecoördineerde maatregelen om de vraag naar gas te beperken**, op grond van [artikel 122 van het Verdrag](#). In de nieuwe verordening zou voor alle lidstaten een doelstelling worden opgenomen om de gasvraag tussen 1 augustus 2022 en 31 maart 2023 met 15 % te verminderen. De nieuwe verordening zou de Commissie ook de mogelijkheid bieden om, **na overleg met de lidstaten, een "EU-alarm" voor de voorzieningszekerheid af te kondigen en alle lidstaten te verplichten de vraag naar gas te beperken**. Het EU-alarm kan in werking worden gesteld in geval van een aanzienlijk risico op een ernstig gastekort of een uitzonderlijk hoge gasvraag. De lidstaten moeten tegen eind september hun nationale noodplannen bijwerken om aan te tonen hoe zij de reductiedoelstelling willen halen en moeten om de twee maanden bij de Commissie verslag uitbrengen over hun vorderingen. Lidstaten die om solidariteitsleveringen verzoeken, zullen moeten aantonen welke maatregelen zij hebben genomen om hun binnenlandse vraag te beperken.

Om de lidstaten te helpen de noodzakelijke vermindering van de vraag te verwezenlijken, heeft de Commissie ook een **Europees gasvraagreductieplan** vastgesteld waarin de **maatregelen, de beginselen en de criteria voor een gecoördineerde reductie van de vraag** worden uiteengezet. In het plan ligt de nadruk op de vervanging van gas door andere brandstoffen en algemene energiebesparingen in alle sectoren. Het plan moet een waarborg vormen voor de leveringen aan huishoudens en essentiële gebruikers zoals ziekenhuizen, maar ook bedrijfstakken die cruciaal zijn om de economie te voorzien van essentiële producten en diensten, en voor de toeleveringsketens en het concurrentievermogen van de EU. Het plan verstrekt richtsnoeren die de lidstaten moeten volgen wanneer zij inperkingen plannen.

Energie die in de zomer wordt bespaard, is energie die beschikbaar is voor de winter

Door gas te vervangen door andere brandstoffen en in de zomer energie te besparen, kan meer gas worden opgeslagen voor de winter. Door nu te handelen worden de negatieve gevolgen op het bbp beperkt en wordt vermeden dat later in een crisissituatie onvoorziene maatregelen worden getroffen. Met vroegtijdige stappen kunnen de inspanningen in de tijd worden gespreid, de ongerustheid op de markt en de prijsvolatiliteit worden getemperd en kunnen betere gerichte, kosteneffectieve maatregelen worden uitgewerkt die de industrie beschermen.

Het door de Commissie voorgestelde gasvraagreductieplan is gebaseerd op overleg met de lidstaten en de industrie. Er is een brede waaier aan maatregelen beschikbaar om de vraag naar gas te beperken. Voordat aan inperkingen wordt gedacht, moeten de lidstaten alle mogelijkheden uitgeput hebben om brandstof te vervangen, niet-verplichte besparingsregelingen toe te passen en alternatieve energiebronnen in te zetten. Indien mogelijk **moet bij voorrang worden overgeschakeld op hernieuwbare energiebronnen** of schonere, minder koolstofintensieve of vervuilende opties. Als tijdelijke maatregel kan het echter noodzakelijk zijn over te schakelen op kolen, olie of kernkracht, zolang dit niet tot koolstofafhankelijkheid leidt. Marktgebaseerde

maatregelen kunnen de risico's voor de samenleving en de economie beperken. Zo kunnen de lidstaten veilingen of aanbestedingen organiseren om **energiereductie per bedrijfssector te stimuleren**. De lidstaten kunnen [steun aanbieden in overeenstemming met de wijziging van het tijdelijk crisiskader voor staatssteun](#), die de Commissie vandaag heeft goedgekeurd.

Een andere belangrijke pijler van de energiebesparingen is de reductie van verwarming en koeling. De Commissie spoort alle lidstaten aan om op grote schaal voorlichtingscampagnes te organiseren om de reductie van verwarming en koeling te stimuleren en de [mededeling EU "Bespaar energie"](#) toe te passen, waarin talrijke opties aan bod komen voor besparingen op korte termijn. Zo kunnen lidstaten overgaan tot een **gerichte vermindering van de verwarming en de koeling in overheidsgebouwen**.

Het vraagreductieplan **helpt de lidstaten bij het identificeren en prioriteren van de meest essentiële klanten en infrastructuur** binnen de groep van niet-beschermde afnemers op basis van algemene economische overwegingen en de volgende criteria:

- **kritieke maatschappelijke betekenis** - onder meer de sectoren gezondheidszorg, levensmiddelen, veiligheid, beveiliging, raffinaderijen en defensie, en het verstrekken van milieudiensten;
- **grensoverschrijdende toeleveringsketens** - sectoren of industrieën die goederen en diensten leveren die essentieel zijn voor de vlotte werking van de toeleveringsketens in de EU;
- **schade aan infrastructuur** - om te voorkomen dat de productie niet kan worden hervat zonder aanzienlijke vertragingen, herstellingen, formele goedkeuringen en kosten;
- **mogelijkheden voor gasvermindering en vervanging van producten/componenten** - de mate waarin industrieën kunnen overschakelen op geïmporteerde componenten/producten en de mate waarin aan de vraag naar producten of componenten kan worden voldaan door middel van invoer.

Achtergrond: Wat heeft de EU gedaan om de energiebevoorrading te waarborgen?

Na de Russische invasie in Oekraïne heeft de Commissie het REPowerEU-plan aangenomen om zo snel mogelijk een einde te maken aan de afhankelijkheid van de EU van Russische fossiele brandstoffen. REPowerEU bevat maatregelen inzake diversificatie van de energiebevoorrading, energiebesparingen en energie-efficiëntie en de versnelde uitrol van hernieuwbare energie. De EU heeft ook **nieuwe wetgeving aangenomen** waarbij de **ondergrondse gasopslag in de EU** tegen 1 november 2022 tot 80 % van de capaciteit moet worden gevuld om de leveringen voor de komende winter te verzekeren. In deze context heeft de Commissie een diepgaande evaluatie uitgevoerd van de nationale paraatheidsplannen om te reageren op eventuele grootschalige voorzieningsverstoringen.

De Commissie heeft het **EU-energieplatform opgericht** om de vraag naar energie op regionaal niveau te bundelen en **toekomstige gezamenlijke aankopen** van gas en groene waterstof te faciliteren, ervoor te zorgen dat infrastructuur zo goed mogelijk wordt gebruikt zodat het gas stroomt naar de plaatsen waar dit het hardst nodig is en contact te leggen met partners in internationale toelevering. Binnen het platform zijn al vijf regionale groepen van lidstaten gevormd en binnen de Commissie is een speciale taskforce opgericht om het proces te ondersteunen. Dankzij hogere LNG- en pijpleidinginvoer van andere leveranciers **slaagt de EU erin te diversifiëren weg van Russische gasinvoer**. In de eerste helft van 2022 is de invoer van niet-Russisch lng met 21 miljard kubieke meter toegenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Niet-Russische invoer via pijpleidingen uit Noorwegen, Azerbeidzjan, het Verenigd Koninkrijk en Noord-Afrika is eveneens met 14 miljard m3 toegenomen.

Al lang voor de Russische invasie in Oekraïne is de EU begonnen met de **aanleg van een schoon en onderling gekoppeld energiesysteem**, waarbij de nadruk ligt op het verhogen van het aandeel aan binnenlands geproduceerde hernieuwbare energie, het uitfasen van ingevoerde fossiele brandstoffen, en het verzekeren van de verbindingen en de solidariteit tussen de lidstaten in geval van verstoringen van de toelevering.

Door geleidelijk onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen en door het totale energieverbruik van de EU te verminderen dankzij een hogere energie-efficiëntie **versterken de Europese Green Deal en het "Fit for 55"-pakket de bevoorradingszekerheid van de EU**. REPowerEU bouwt voort op deze voorstellen en is erop gericht de invoering van hernieuwbare energie in de gehele EU en de uitrol van investeringen in energie-efficiëntie te versnellen. Momenteel is meer dan 20 % van de energie in de EU afkomstig van hernieuwbare energiebronnen, en de Commissie heeft voorgesteld om dit ruimschoots te verdubbelen, tot minstens 45 % in 2030. Sinds het begin van het jaar is aan de capaciteit van hernieuwbare energie naar schatting nog 20 GW extra toegevoegd. Dit is het equivalent van meer dan vier miljard m3 aardgas.

Dankzij onze investeringen in LNG-terminals en gasinterconnectoren kan elke lidstaat nu uit ten minste twee bronnen gas betrekken en zijn bidirectionele stromen tussen buurlanden mogelijk. Op grond van de verordening betreffende de veiligstelling van de gasleveringszekerheid moeten de lidstaten beschikken over nationale preventieve actieplannen en noodplannen, en over een solidariteitsmechanisme dat de levering waarborgt aan “beschermde afnemers” in buurlanden in ernstige noodsituaties.

Meer informatie

[Memo Vragen en antwoorden:](#)

[Mededeling](#)

[Bijlage](#)

[Verordening](#)

[Tijdelijk crisiskader voor staatssteun](#)

[Factsheet: Gas besparen om de winter goed door te komen](#)

[Factsheet: Een Europees plan om de vraag naar gas te beperken](#)

[Factsheet: Steden steunen om energie te besparen](#)

IP/22/4608

Contactpersoon voor de pers:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Save Gas for a Safe Winter](#)